

HALACHIC AND HASHKAFIC ISSUES IN CONTEMPORARY SOCIETY 15 - ASTROLOGY, SUPERSTITION AND THE OCCULT OU ISRAEL CENTER - SUMMER 2016

A] TORAH SOURCES

1. לא תאכלו על הדם לא תנחשו (רש"י - כגון אלו המנחשין בחולדה ובעופות, פחו נפלה מפיו, לזי הפסיקו צדק) וְלֹא תַעֲזֹבוּ (רש"י - לשון עונות ושעות, שאומר יום פלוני יפה להתחיל מלאכה, שעה פלונית קשה ללכת)

ויקרא יט:כו ורש"י שם

The Torah prohibits (i) 'nichush' - superstition; and (ii) 'me'onen' - involvement in astrology - literally 'auspicious times'

2. תָּמִים תִּהְיֶה עִם ה' אֱלֹהֶיךָ (רש"י - הכהלך עמו בתמימות ותלפפה לו ולא תחקור אחר העתידות, אלא כל מה שיבא עליך קבל בתמימות ואז תהיה עמו ולחלקו)

דברים יח:יג ורש"י שם

There is a separate positive mitzvah to be 'tamim' - straightforward and simple - with God. Rashi defines this mitzvah as relying on God to bring whatever He thinks fit and not to try and second-guess the future

3. וְלֹאִית בָּרַב עֲצָתֶיךָ וְעַמְדוֹ נֹא וְיִוָּשִׁיעֶךָ הַבְּרִי שָׁמַיִם הַחַיִּים בְּפֹכְבֵיכֶם מוֹדִיעִם לְיַחַדְשֵׁימ מֵאֲשֶׁר יָבֹאוּ עֲלֶיךָ

ישעיהו מז:יג

The prophet Isaiah criticizes the Jewish people for relying on astrology, rather than God, to save them

4. מניין שאין שואלין בכלדיים - שנאמר (דברים יח) תמים תהיה עם ה' אלהיך

פסחים קיג:

Elsewhere the Gemara includes a specific prohibition on consulting astrologers

B] MAZAL

5. אמר רבא: חיי, בני ומזוני, לא בזכותא תליא מילתא, אלא במזלא תליא מילתא. דהא רבה ורב חסדא תרוייהו רבנן צדיקי הוו, מר מצלי ואתי מיטרא, ומר מצלי ואתי מיטרא. רב חסדא חיה תשעין ותרתינן שנין - רבה חיה ארבעין, בי רב חסדא - שיתין הלולין, בי רבה - שיתין תיכלין. בי רב חסדא - סמידא לכלבי ולא מתבעי, בי רבה - נהמא דשערי לאינשי, ולא משתכח. ואמר רבא: הני תלת מילי בעאי קמי שמיא, תרתי יהבו לי, חדא לא יהבו לי; חוכמתיה דרב הונא ועותריה דרב חסדא - ויהבו לי, ענותנותיה דרבה בר רב הונא - לא יהבו לי.

מועד קטן כח.

Many of the things that happen to a person are due to 'mazel', which appears to be unrelated to their actions and merits

6. אלא הכל לפי זכותו - פירוש לפי מזלו דבני וחיי ומזוני לאו בזכותא תליא מילתא אלא במזלא תליא מילתא

תוספות קידושין פב.

Tosafot explain that even when Chazal say that everything depends on a person's merit, they really mean his mazel!

7. כתיב אפינקסיה דרבי יהושע בן לוי: האי מאן דבחד בשבא - יהי גבר ולא חדא ביה. מאי ולא חדא ביה? אילמא ולא חד לטיבו - והאמר רב אשי: אנא בחד בשבא הוא! אלא - לאו חדא לבישו, והאמר רב אשי: אנא ודימי בר קקוואתא הוויין בחד בשבא, אנא - מלך, והוא - הוה ריש גנבי! - אלא: אי כולי לטיבו, אי כולי לבישו. מאי טעמא - דאיברו ביה אור וחושך? האי מאן דבתרי בשבא - יהי גבר רגזן. מאי טעמא - משום דאיפליגו ביה מיא. האי מאן דבתלתא בשבא - יהי גבר עתיר, וזנאי יהא. מאי טעמא - משום דאיברו ביה עשבים. האי מאן דבארבעה בשבא - יהי גבר חכים ונהיר, מאי טעמא - משום דאיתלו ביה מאורות. האי מאן דבחמשה בשבא - יהי גבר גומל חסדים. מאי טעמא - משום דאיברו ביה דגים ועופות. האי מאן דבמעלי שבתא - יהי גבר חזרן, אמר רבי נחמן בר יצחק: חזרן במצות. האי מאן דבשבתא יהי - בשבתא ימות, על דאחילו עלוהי יומא רבא דשבתא. אמר רבא בר רב שילא: וקדישא רבא יתקרי.

אמר להו רבי חנינא: פוקו אמרו ליה לבר ליואי: לא מזל יום גורם, אלא מזל שעה גורם. האי מאן דבחמה יהי גבר זיוותן, יהי אכיל מדיליה ושתי מדיליה, ורזוהי גליין. אם גניב - לא מצלת. האי מאן דבכוכב נוגה יהי גבר עתיר וזנאי יהי, מאי טעמא - משום דאיתיליד ביה נורא. האי מאן דבכוכב יהי גבר נהיר וחכים, משום דספרא דחמה הוא. האי מאן דבלבנה יהי גבר סביל מרעין, בנאי וסתיר, סתיר ובנאי, אכיל דלא דיליה ושתי דלא דיליה, ורזוהי כסיין, אם גנב - מצלת. האי מאן דבשבתאי יהי גבר מחשבתיה בטלין, ואית דאמרי: כל דמחשבין עליה בטלין. האי מאן דבצדק יהי גבר צדקן, אמר רבי נחמן בר יצחק: וצדקן במצות. האי מאן דבמאדים יהי גבר אשיד דמא. אמר רבי אשי: אי אומנא, אי גנבא, אי טבחא, אי מוהל. אמר רבה: אנא במאדים הואי - אמר אביי מר נמי עניש וקטיל

שבת קנו.

It was recorded in R. Joshua b. Levi's notebook: He who [is born] on the first day of the week [Sunday] shall be a man without one [thing] in him. What does without one [thing] in him mean? Shall we say, without one virtue? Surely R. Ashi said: I was born on the first day of the week! Hence it must surely mean, one vice. But surely R. Ashi said: I and Dimi b. Kakuzta were born on the first day of the week: I am a king and he is the captain of thieves! Rather it means either completely virtuous or completely wicked. [What is the reason? Because light and darkness were created on that day.] He who is born on the second day of the week will be bad-tempered. What is the reason? Because the waters were divided thereon. He who is born on the third day of the week will be wealthy and unchaste. What is the reason? Because herbs were created thereon. He who is born on the fourth day of the week will be wise and of a retentive memory. What is the reason? Because the luminaries were suspended [thereon]. He who is born on the fifth day of the week will practise benevolence. What is the reason? Because the fishes and birds were created thereon. He who is born on the eve of the Sabbath will be a seeker. R. Nahman b. Isaac commented: A seeker after good deeds. He who is born on the Sabbath will die on the Sabbath, because the great day of the Sabbath was desecrated on his account. Raba son of R. Shila observed: And he shall be called a great and holy man.

R. Hanina said to them, [his disciples]: Go out and tell the son of Levi, Not the constellation of the day but that of the hour is the determining influence. He who is born under the constellation of the Sun will be a distinguished man: he will eat and drink of his own and his secrets will lie uncovered; if a thief, he will have no success. He who is born under Venus will be wealthy and unchaste [immoral]. What is the reason? Because fire was created therein. He who is born under Mercury will be of a retentive memory and wise. What is the reason? Because it [Mercury] is the Sun's scribe. He who is born under the Moon will be a man to suffer evil, building and demolishing, demolishing and building, eating and drinking that which is not his, and his secrets will remain hidden: if a thief, he will be successful. He who is born under Saturn will be a man whose plans will be frustrated. Others say: All [nefarious] designs against him will be frustrated. He who is born under Zedek [Jupiter] will be a right-doing man [zadkan]. R. Nahman b. Isaac observed: Right-doing in good deeds. He who is born under Mars will be a shedder of blood. R. Ashi observed: Either a surgeon, a thief, a slaughterer, or a circumciser. Rabbah said: I was born under Mars. Abaye retorted: You too inflict punishment and kill.

This Gemara clearly shows that Chazal understood that the time of birth - either week or hour - exerts a real influence over the character of the individual. Similarly, there are references in Chazal to the power of the Zodiac.

8. איתמר, רבי חנינא אומר: מזל מחכים, מזל מעשיר, ויש מזל לישראל. רבי יוחנן אמר: אין מזל לישראל. ואודא רבי יוחנן לטעמיה, דאמר רבי יוחנן: מניין שאין מזל לישראל - שנאמר (ירמיהו ט) כה אמר ה' אל דרך הגוים אל תלמדו ומאתות השמים אל תחתו כי יחתו הגוים מהמה, גויים יחתו, ולא ישראל. ואף רב סבר אין מזל לישראל, דאמר רב יהודה אמר רב: מניין שאין מזל לישראל - שנאמר (בראשית טו) ויצא אתו החוצה. אמר אברהם לפני הקדוש ברוך הוא: רבנו של עולם (בראשית טו) בן ביתי יורש אתי. אמר לוי: לאו, (בראשית טו) כי אם אשר יצא ממעק. אמר לפניו: רבנו של עולם, נסתכלתי באיצטגנינות שלי ואיני ראוי להוליד בן. אמר ליה: צא מאיצטגנינות שלך, שאין מזל לישראל. מאי דעתיך - דקאי צדק במערב, מהדרנא ומוקמינא ליה במזרח. והיינו דכתיב (ישעיהו מא) מי העיר ממזרח צדק יקראהו לרגלו.

שבת קנו.

The Amoraim debate whether the Jewish people is subject to Mazal or not. R. Yochanan's view (which is normative) maintains that there is no Mazal over the Jews. But does that mean that our lives are entirely free of influence from the Mazal or just that we can break out of it if we have the zchut?

9. ומדשמואל נמי, אין מזל לישראל. דשמואל ואבלט הוו יתבי, והוו קאזלי הנך אינשי לאגמא. אמר ליה אבלט לשמואל: האי גברא אזיל ולא אתי, טריק ליה חיויא ומיית. אמר ליה שמואל: אי בר ישראל הוא - אזיל ואתי. אדיתבי אזיל ואתי. קם אבלט, שדיה לטוניה אשכח ביה חיויא דפסיק ושדי בתרתי גובי. אמר ליה שמואל: מאי עבדת? - אמר ליה: כל יומא הוה מרמינן ריפתא בהדי הדדי ואכלינן. האידנא הוה איכא חד מינן דלא הוה ליה ריפתא, הוה קא מיכסף. אמינא לה: אנא קאימנא וארמינא. כי מטאי לגביה שואי נפשאי כמאן דשקילי מיניה, כי היכי דלא ליכסיף. אמר ליה: מצוה עבדת! נפק שמואל ודרש: (משלי י) וצדקה תציל ממות ולא ממותה משונה, אלא ממותה עצמה.

ומדר"ע נמי, אין מזל לישראל. דר"ע הויה ליה ברתא, אמרי ליה כלדאי: ההוא יומא דעיילה לבי גנא - טריק לה חיויא ומייתא. הוה דאיגא אמילתא טובא. ההוא יומא שקלתא למכבנתא, דצתא בגודא, איתרמי איתבי בעיניה דחיויא. לצפרא כי קא שקלה לה - הוה קא סריך ואתי חיויא בתרה. אמר לה אבוה: מאי עבדת? - אמרה ליה: בפניא אתא עניא, קרא אבבא, והוו טרידי כולי עלמא בסעודתא, וליכא דשמעיה. קאימנא, שקלתי לריסתנאי דיהבית לי, יהבתיה ניהליה. אמר לה: מצוה עבדת! נפק ר"ע ודרש: וצדקה תציל ממות ולא ממותה משונה, אלא ממותה עצמה

שבת קנו.

From Samuel too [we learn that] Israel is immune from planetary influence. For Samuel and Ablat were sitting, while certain people were going to a lake. Said Ablat to Samuel: That man is going but will not return, [for] a snake will bite him and he will die. If he is an Israelite, replied Samuel. he will go and return. While they were sitting he went and returned. [Thereupon] Ablat arose and threw off his [the man's] knapsack, [and] found a snake therein cut up and lying in two pieces. Said Samuel to him, What did you do? Every day we pooled our bread and ate it; but to-day one of us had no bread, and he was ashamed. Said I to them, "I will go and collect [the bread]". When I came to him, I pretended to take [bread] from him, so that he should not be ashamed. You have done a good deed, said he to him. Then Samuel went out and lectured: But charity delivers from death; and [this does not mean] from an unnatural death, but from death itself.

From R. Akiva too [we learn that] Israel is free from planetary influence. For R. Akiva had a daughter. Now, astrologers told him, On the day she enters the bridal chamber a snake will bite her and she will die. He was very worried about this. On that day [of her marriage] she took a brooch [and] stuck it into the wall and by chance it penetrated [sank] into the eye of a serpent. The following morning, when she took it out, the snake came trailing after it. What did you do? her father asked her. A poor man came to our door in the evening. she replied, and everybody was busy at the banquet, and there was none to attend to him. So I took the portion which was given to me and gave it to him. You have done a good deed, said he to her. Thereupon R. Akiva went out and lectured: But charity delivers from death: and not [merely] from an unnatural death, but from death itself.

The continuation of that Gemara clearly understands that Jews too are subject to Mazal, but have a way to break out of the predetermined path by the performance of mitzvot

10. דדריש ר' חנינא בר פפא: אותו מלאך הממונה על ההריון לילה שמו, ונוטל טפה ומעמידה לפני הקב"ה, ואומר לפני: רבש"ע, טפה זו מה תהא עליה? גבור או חלש, חכם או טיפש, עשיר או עני? ואילו רשע או צדיק - לא קאמר, כדר' חנינא; דא"ר חנינא: הכל בידי שמים - חוץ מיראת שמים,

נדה טו:

Even if other things are predetermined, one's freedom of choice to be righteous or wicked is not subject to Mazal. Note however that this statement on predetermination is R. Chanina (see above), whose view is rejected in favour of R. Yochanan's!

C] THE RAMBAM'S POSITION

11. ח: איזהו מעונן אלו נותני עתים שאומרים באצטגנינות יום פלוני טוב יום פלוני רע יום פלוני ראוי לעשות בו מלאכה פלונית שנה פלונית או חדש פלוני רע לדבר פלוני

ט: אסור לעונן אע"פ שלא עשה מעשה אלא הודיע אותן הכוזבים שהכסילים מדמין שהן דברי אמת ודברי חכמים, וכל העושה מפני האצטגנינות וכיון מלאכתו או הליכתו באותו העת שקבעו הוברי שמים הרי זה לוקה שנאמר לא תענונו, וכן האוחז את העינים ומדמה בפני הרואים שעושה מעשה תמהון והוא לא עשה הרי זה בכלל מעונן ולוקה.

טז: ודברים האלו כולן דברי שקר וכזב הן והם שהטעו בהן עובדי כוכבים הקדמונים לגויי הארצות כדי שינהגו אחריהן, ואין ראוי לישראל שהם חכמים מחוכמים להמשך בהבלים אלו ולא להעלות על לב שיש תועלת בהן ... כל המאמין בדברים האלו וכיוצא בהן ומחשב בלבו שהן אמת ודבר חכמה אבל התורה אסרתן אינן אלא מן הסכלים ומחסרי הדעת ... אבל בעלי החכמה ותמימי הדעת ידעו בראיות ברורות שכל אלו הדברים שאסרה תורה אינם דברי חכמה אלא תהו והבל ...

רמב"ם הלכות עבודת כוכבים פרק יא הלכה ח,ט,טז

The Rambam rules in the Mishne Torah that astrology and magic are utter nonsense and the prohibition in the Torah is essentially to stop Jews from involvement in such foolishness

12. .... I perceive in this inquiry that although its boughs are many, they are all branches of a single tree, which is their common root: namely, all the statements of "the astrologers, the stargazers" (Is. 47:13). It is evident that the compilation we have made of the statutes of the Torah, which we entitled Mishneh Torah, has not reached you. If it had, you would have known directly my opinion regarding all those things of which you have inquired; for we have made this entire matter clear .... It seems to me that it will come to you before this reply, since it is already widespread on the island of Sicily, as well as in the West and in the East and in the South. In any case, I myself need to make this clear to you.

Know, my masters, that it is not proper for a man to accept as trustworthy anything other than one of these three things. The first is a thing for which there is a clear proof deriving from man's reasoning—such as arithmetic, geometry, and astronomy. The second is a thing that a man perceives through one of the five senses—such as when he knows with certainty that this is red and this is black and the like through the sight of his eye; or as when he tastes that this is bitter and this is sweet; or as when he feels that this is hot and this is cold; or as when he hears that this sound is clear and this sound is indistinct; or as when he smells that this is a pleasing smell and this is a displeasing smell and the like. The third is a thing that a man receives from the prophets or from the righteous. Every reasonable man ought to distinguish in his mind and thought all the things that he accepts as trustworthy, and say: "This I accept as trustworthy because of tradition, and this because of sense-perception, and this on grounds of reason." Anyone who accepts as trustworthy anything that is not of these three species, of him it is said: "The simple believes everything" (Prov. 14:15). Thus you ought to know that fools have composed thousands of books of nothingness and emptiness. Any number of men, great in years but not in wisdom, wasted all their days in studying these books and imagined that these follies are science. They came to think of themselves as wise men because they knew that science.

The thing about which most of the world errs, or all of it - save for a few individuals, "the remnant of whom the Lord shall call" (Joel 3:5) - is that thing of which I am apprising you. The great sickness and the "grievous evil" (Eccles. 5:12, 15) consist in this: that all the things that man finds written in books, he presumes to think of as true - and all the more so if the books are old. And since many individuals have busied themselves with those books and have engaged in discussions concerning them, the rash fellow's mind at once leaps to the conclusion that these are words of wisdom ...

Know, my masters, that every one of those things concerning judicial astrology that (its adherents) maintain - namely, that something will happen one way and not another, and that the constellation under which one is born will draw him on so that he will be of such and such a kind and so that something will happen to him one way and not another - all those assertions are far from being scientific; they are stupidity. There are lucid, faultless proofs refuting all the roots of those assertions. Never did one of those genuinely wise men of the nations busy himself with this matter or write on it, no (nation) wrote such compositions or committed the error of calling it a science, other than the Chaldeans, Chaldeans, Canaanites, and Egyptians, for that was their religion in those days. But the wise men of Greece—and they are the philosophers who wrote on science and busied themselves with all the species of science—mock and scorn and ridicule these four nations that I have mentioned to you, and they rally proofs to refute their entire position ....

And know, my masters, that the science of the stars that is genuine science is knowledge of the form of the spheres, their number, their measure, the course they follow, each one's period of revolution, their declination to the north or to the south, their revolving to the east or to the west, and the orbit of every star and what its course is. On all this and the like, the wise men of Greece, Persia, and India wrote compositions. This is an exceedingly glorious science. ....

.... And not only this, but what is more I have understood from the sayings of the sages in all of the Midrashim that they maintain as the philosophers maintained. There is no controversy whatever between the sages of Israel and the philosophers on these matters, as I have made clear in those chapters [in the Guide of the Perplexed, a philosophical treatise]. ....

The summary of the matter is that our mind cannot grasp how the decrees of the Holy One, blessed be He, work upon human beings in this world and in the world to come. What we have said about this from the beginning is that the entire position of the star gazers is regarded as a falsehood by all men of science. I know that you may search and find sayings of some individual Sages in the Talmud and Midrashim whose words appear to maintain that at the moment of a man's birth, the stars will cause such and such to happen to him. Do not regard this as a difficulty, for it is not fitting for a man to abandon the prevailing law and raise once again the counterarguments and replies (that preceded its enactment).

Similarly it is not proper to abandon matters of reason that have already been verified by proofs, shake loose of them, and depend on the words of a single one of the Sages from whom possibly the matter was hidden. Or there may be an allusion in those words; or they may have been said with a view to the times and the business before him. You surely know how many of the verses of the holy Law are not to be taken literally. Since it is known through proofs of reason that it is impossible for the thing to be literally so, the translator [of the Aramaic Targum] rendered it in a form that reason will abide. A man should never cast his reason behind him, for the eyes are set in front, not in back ....

¹ Rambam's Letter to the Chachamim of Marseilles

In his letter on astrology, the Rambam reiterates that the whole system of astrology is nonsense. He also rejects any proof from Chazal who appear to take astrology seriously as follows: either (i) these opinions are minority and are rejected by halacha; or (ii) those individual sages did not appreciate a crucial point; or (iii) what they said is not to be taken literally; or (iv) the statement was made in a certain context or for a certain purpose which is irrelevant to us now

13. והלא המעוננים והקוסמים אומרים מה שעתיד להיות ומה הפרש יש בין הנביא ובנים, אלא שהמעוננים והקוסמים וכיוצא בהן מקצת דבריהם מתקיימין ומקצתן אין מתקיימין כענין שנאמר: . יַעֲמְדוּ נָא וְיִוֹשְׁעוּ הַדְּבָרִי שְׁמַיִם הַחַיִּים בְּפִכּוּבִים מוֹדִיעִים לְחַדָּשִׁים מֵאֲשֶׁר יָבֹאוּ עֲלֵיךָ - מאשר ולא כל אשר. ואפשר שלא יתקיים מדבריהם כלום אלא יטעו בכל כענין ... אבל הנביא כל דבריו קיימין שנאמר (מלכים ב' י"ג) כִּי לֹא יִפֹּל מִדְּבַר ה' אֲרָצָה. וכן הוא אומר הנביא (ירמיהו כג:כח) הַנְּבִיא אֲשֶׁר-אֶתְנוּ חָלוֹם יִסְפֹּר חָלוֹם וְאֲשֶׁר דְּבָרֵי אֶתְנוּ יִדְבֹּר דְּבָרֵי אֶמֶת מֵה-לְתַבֵּן אֶת-הַבֵּר נְאֻם-ה'. כלומר שדברי הקוסמים והחלומות כתבן שנתערב בו מעט בר ודבר ה' כבר שאין בו תבן כלל

רמב"ם הלכות יסודי התורה פרק י הלכה ג

However, the Rambam himself in other places accepts that astrologers get it right some of the time!! How does that fit with his total rejection of astrology? Some suggest that the Rambam accepts that some individuals have supernatural talents and has no issue with the existence of the paranormal. He simply wishes to debunk the science of astrology as nonsense.

D] THE RAMBAN'S POSITION

14. ובתשובה להרמב"ן סימן רפ"ג כתב ובודאי משמע שאין האצטגנינות בכלל נחש ... ועוד דרבי חנינא סבר (שבת קנז.) מזל מעשיר ויש מזל לישראל ואע"ג דלית הלכתא כוותיה מכל מקום משמע דלאו ניחוש הוא ... ומההיא שמעתין דפרק מי שהחשיך (סו) נמי משמע דמותר לשמוע להם ולהאמין דבריהם מאברהם דאמר נסתכלתי באצטגנינות ומדברי עקיבא דהוה דאיג אמילתא דברתיה טובא ולאחר שניצלה דרש דמשום צדקה ניצלה ממיתה ממש שמע מינה מאמין היה בהם ... אלא שפעמים הקב"ה עושה נס ליראיו לבטל מהם גזרת הכוכבים ... לפיכך אין שואלים בהם אלא מהלך בתמימות שנאמר (דברים סו) תמים תהיה עם יי' אלהיך. ואם ראה בהם דבר שלא כרצונו עושה מצוה ומרבה בתפילה אבל אם ראה באצטגנינות יום שאין טוב למלאכתו נשמר ממנו ואינו סומך על הנס וכסבור אני שאסור לבוא נגד המזלות ולסמוך על הנס ... והרמב"ם ז"ל כתב ... שדברי הבל ושטות הם והמאמין שיש בהם ממש בכלל נשים ועמי הארץ ושמענתא כולה ליתא הכי ועוד דאפילו בניחוש לא משמע הכי

תשובות המיוחסות להרמב"ן מובא בבית יוסף יורה דעה סימן קעט

The Ramban totally rejects the view of the Rambam. He not only takes astrology and its powers seriously, but he also rules in practice that whilst a person should not consult with astrologers but rather have confidence in God, if one does see something negative in an astrological prediction, one may not ignore it and rely on miracles.

15. והנה לדעת הרמב"ם אין זו שאלה כלל, כי הוא נמשך לדעת החכמים הטבעיים שסוברים שאין בכוכבים כוכב טוב או רע כלל, ושאינם בעלי איכויות כלל, וכל מה שיחשבוהו האמוריים בדברים ההם, דבר בטל, ושלא נחסר מאומה כשלא נשתמש באותן הענינים, ושכל מה שיגזרוהו בעלי משפט הכוכבים, אינו נמשך מצד הכוכבים כלל, אבל הוא נמשך אחר דמיון האדם, וכל מה שיעוררו על זה מצד הכוכבים, אינו אלא מצד דמיונם בו, כמו אלו שישתמשו בגורלות החול או בזולתו מהדברים. ויש בדבריו ספק, שמן הנראה שאינו כן דעת רבותינו ז"ל, שהרי הזכירו בפרק מי שהחשיך מעשים רבים, שהעולה מהם, שהמזל פועל באדם, אם לא שישנהו סיבת המצות,

דרשות הר"ן הדרוש האחד עשר ד"ה אבל יש

The Ran claims that the Rambam was influenced by natural sciences to reject astrology in favour of astronomy. Like the Ramban however, he feels that Chazal did indeed give credence to astrology

1. translation from R' Isadore Twersky, A Maimonides Reader (New York: Behrman House, Inc., 1972) pp. 463-473

E] SHULCHAN ARUCH AND PSAK

16. א: אין שואלים בחוזים בכוכבים ולא בגורלות. הנה: משום שנאמר: תמים תהיה עם ה' אלהיך (דברים יח, יג) דאסור לשאול בקוסמים ומנחשים ומכשפים
 ב: צמח שאדם יודע שהוא כנגד המזל, לא יעשה ולא יסמוך על הנס, אלא שאין לחקור אחר זה משום תמים תהיה (תשובת רמב"ן סימן רפ"ו / רפ"ג) כמו שנתבאר.

שולחן ערוך יורה דעה סימן קעט סעיף ב

The Shulchan Aruch rules a straight prohibition on seeking astrological advice. The Rema however rules in accordance with the Rambam that a negative astrological prediction must be taken seriously. What happened to the views of the Rambam?

17. הרמב"ם ... אבל כל הבאים אחריו חלקו עליו שהרי הרבה לחשים מאצרו בגמרא והוא נמשך אחר הפילוסופיא. לכן כתב שכשפים ושמות ולחשים ושדים וקמעיות הכל הוא שקר. אבל כבר הכו אותו על קדקדו שהרי מצינו הרבה מעשיות בגמרא ע"פ שמות וכשפים ... והפילוסופיא הטתו ברוב לקחה לפרש הגמרא הכל בדרך הלציי ולעקור אותם מפשטם. וחז' איני מאמין בהם ולא מהם ולא מהמונם אלא כל הדברים הם כפשטם אלא שיש בהם פנימיות לא פנימיות של בעלי הפילוסופיא שהם חיצוניות אלא של בעלי האמת

פ' הגר' א שם

The Vilna Gaon totally rejects the Rambam's view as having been misled by Greek philosophy and accepts a normative position based on kabbalistic understandings